

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MACIEJA SZPUNARJA,
predstavljeni 4. junija 2019¹

Zadeva C-18/18

**Eva Glawischnig-Piesczek
proti
Facebook Ireland Limited**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (Avstrija))

„Predhodno odločanje – Svoboda opravljanja storitev – Direktiva 2000/31/ES – Storitve informacijske družbe – Odgovornost posrednih ponudnikov storitev – Obveznost ponudnika storitev spletnega gostovanja (Facebook), da izbriše nezakonite podatke – Področje uporabe“

I. Uvod

1. *Na spletu ne pišemo s svinčnikom, temveč s črnilom*, ugotovi oseba v ameriškem filmu iz leta 2010. V mislih imam – in to ne po naključju – film Socialno omrežje (*The Social Network*).
2. V središču obravnavane zadeve je namreč vprašanje, ali je lahko ponudnik storitev gostovanja, ki upravlja spletno platformo za družbeno omrežje, obvezan, da z metaforičnim brisalcem črnila odstrani nekatere vsebine, ki jih na spletu objavijo uporabniki te platforme.
3. Natančneje, predložitveno sodišče s svojimi vprašanji za predhodno odločanje Sodišče poziva, naj pojasni osebno in materialno področje uporabe obveznosti, ki se lahko naložijo ponudniku storitev spletnega gostovanja, ne da bi to pomenilo naložitev splošne obveznosti nadzora, ki je v skladu s členom 15(1) Direktive 2000/31/ES² prepovedana. Predložitveno sodišče Sodišču predlaga tudi, naj razsodi, ali je mogoče v okviru odredbe, ki jo izda sodišče države članice, ponudniku storitev spletnega gostovanja naložiti, da odstrani nekatere vsebine ne samo za uporabnike interneta v tej državi članici, temveč po vsem svetu.

II. Pravni okvir

A. Pravo Unije

4. Člena 14 in 15 Direktive 2000/31 sta vključena v oddelek 4, naslovljen „Odgovornost posrednih ponudnikov storitev“, poglavja II navedene direktive.

¹ Jezik izvornika: francoščina.

² Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 25, str. 399).

5. Člen 14(1) in (3) Direktive 2000/31, naslovljen „Gostiteljstvo“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da ponudnik storitve, če se storitev informacijske družbe nanaša na shranjevanje podatkov, ki jih zagotovi prejemnik storitve, ni odgovoren za podatek, ki ga je shranil na zahtevo prejemnika storitve, pod pogojem, da:

(a) ponudnik dejansko ne ve za nezakonito dejavnost ali podatek in mu glede odškodninskih zahtevkov niso znana dejstva ali okoliščine, iz katerih je očitno, da gre za nezakonito dejavnost ali podatek,

ali

(b) ponudnik, takoj ko za to izve ali se tega zave, nemudoma ukrepa in odstrani ali onemogoči dostop do podatka.

[...]

3. Ta člen ne posega v možnost, da sodišče ali upravni organ skladno s pravnimi sistemi držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitev ali preprečitev kršitve, in tudi ne v možnost, da države članice določijo postopke, ki urejajo odstranitev ali onemogočenje dostopa do podatkov.“

6. Člen 15(1) Direktive 2000/31, naslovljen „Brez splošne obveznosti za nadzor“, določa:

„Države članice ponudnikom glede opravljanja storitev iz členov 12, 13 in 14 ne predpišejo splošne obveznosti za nadzor podatkov pri njihovem prenosu ali shranjevanju, pa tudi ne za dejavno raziskovanje okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost.“

B. Avstrijsko pravo

7. V skladu s členom 18(1) E-Commerce-Gesetz (zakon o elektronskem poslovanju), s katerim je avstrijski zakonodajalec prenesel Direktivo 2000/31, ponudniki storitev gostovanja nimajo splošne obveznosti, da nadzorujejo podatke, ki jih shranjujejo ali prenašajo ali do katerih omogočajo dostop, niti da na lastno pobudo raziskujejo dejstva ali okoliščine, ki kažejo na nezakonite dejavnosti.

8. V skladu s členom 1330(1) Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (obči civilni zakonik; v nadaljevanju: ABGB) je tisti, ki je zaradi razžalitve časti utrpel dejansko škodo ali izgubo dobička, upravičen do odškodnine. V skladu z odstavkom 2 tega člena to velja tudi, kadar nekdo razširja dejstva, ki ogrožajo ugled, premoženjski položaj ali obete za prihodnost druge osebe in je vedel ali bi moral vedeti, da dejstva niso resnična. V tem primeru se lahko zahtevata popravek in objava popravka.

9. V skladu s členom 78(1) Urheberrechtsgesetz (zakon o avtorski in sorodnih pravicah; v nadaljevanju: UrhG) se fotografije oseb ne smejo niti javno razstavljati niti razširjati na drug način, na katerega se omogoči dostop javnosti do njih, če bi se s tem poseglo v legitimne interese osebe, ki je na fotografiji, oziroma – če je ta umrla, ne da bi dopustila ali naročila objavo – v legitimne interese njenega bližnjega svojca.

III. Dejansko stanje spora o glavni stvari

10. Eva Glawischnig-Piesczek je bila poslanka Nationalrat (parlament, Avstrija), vodja poslanske skupine *Die Grünen* („Zeleni“) v parlamentu in zvezna tiskovna predstavnica te stranke.

11. Facebook Ireland Limited, družba, registrirana na Irskem, s sedežem v Dublinu, je odvisna družba ameriške družbe Facebook Inc. Družba Facebook Ireland za uporabnike zunaj ZDA in Kanade upravlja spletno platformo za družbeno omrežje, dostopno na naslovu www.facebook.com. Ta platforma uporabnikom omogoča, da ustvarijo svoj profil in objavljajo komentarje.

12. Uporabnik navedene platforme je 3. aprila 2016 na svoji osebni strani delil članek iz avstrijske spletne informativne revije *oe24.at* z naslovom „Zeleni: za ohranitev minimalnega dohodka za begunce“. S to objavo je bil na tej platformi ustvarjen „pregledni prikaz“ izvirnega spletnega mesta, ki je vseboval naslov in kratek povzetek navedenega članka ter fotografijo tožeče stranke. Navedeni uporabnik je poleg tega v zvezi s tem člankom objavil spremni komentar, žaljiv za tožečo stranko, v katerem ji je očital, da je „pokvarjena izdajalka ljudstva“, „skorumpirana neumnica“ in članica „fašistične stranke“. Vsebino, ki jo je na spletu objavil navedeni uporabnik, si je lahko ogledal vsak uporabnik zadevne platforme.

13. Tožeča stranka je v dopisu z dne 7. julija 2016 od družbe Facebook Ireland med drugim zahtevala, naj ta komentar izbriše.

14. Ker družba Facebook Ireland zadevnega komentarja ni odstranila, je tožeča stranka vložila tožbo na Handelsgericht Wien (gospodarsko sodišče na Dunaju, Avstrija) in navedenemu sodišču predlagala izdajo začasne odredbe, s katero naj bi se družbi Facebook Ireland odredilo, naj preneha objavljati in/ali razširjati fotografije, na katerih je tožeča stranka, kadar se s spremnim besedilom razširjajo dobesedno enake trditve in/ali trditve „z enakovredno vsebino“, da je tožeča stranka „pokvarjena izdajalka ljudstva“ in/ali „skorumpirana neumnica“ in/ali članica „fašistične stranke“.

15. Handelsgericht Wien (gospodarsko sodišče na Dunaju) je 7. decembra 2016 izdalo predlagano začasno odredbo.

16. Družba Facebook Ireland je nato v Avstriji onemogočila dostop do prvotno objavljene vsebine.

17. Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju, Avstrija) je v pritožbenem postopku potrdilo odredbo, izdano na prvi stopnji, v zvezi z dobesedno enakimi trditvami. S tem navedeno sodišče ni ugodilo predlogu družbe Facebook Ireland o omejitvi začasne odredbe na Republiko Avstrijo. Vendar je navedeno sodišče razsodilo, da se obveznost prenehanja razširjanja trditve z enakovredno vsebino nanaša samo na tiste, o katerih so družbo Facebook Ireland obvestile tožeča stranka ali tretje osebe ali s katerimi je bila drugače seznanjena.

18. Sodišči prve in druge stopnje sta svoja sklepa oprli na člen 78 UrhG in člen 1330 ABGB, pri čemer sta med drugim menili, da objavljeni komentar vsebuje izjave, ki pomenijo hudo razžalitev časti tožeče stranke, poleg tega pa ji je v njem pripisana storitev kaznivega dejanja, ne da bi bil v zvezi s tem naveden kakršen koli dokaz. Poleg tega je po mnenju teh sodišč sklicevanje na svobodo izražanja tudi pri izjavah v razmerju do politikov nedopustno, če ni povezave s politično razpravo oziroma razpravo v javnem interesu.

19. Stranki v postopku v glavni stvari sta vložili pritožbi na Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija), ki je menilo, da je namen zadevnih izjav razžalitev časti tožeče stranke, njeno zmerjanje in obrekovanje.

20. Predložitveno sodišče mora odločiti o tem, ali je mogoče odredbo o prenehanju kršitev, ki je bila izdana zoper ponudnika storitev spletnega gostovanja, ki upravlja družbeno omrežje z velikim številom uporabnikov, na svetovni ravni razširiti tudi na dobesedno enake izjave in/ali izjave z enakovredno vsebino, s katerimi ni seznanjen.

21. Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) v zvezi s tem navaja, da je treba v skladu z njegovo sodno prakso tako obveznost šteti za sorazmerno, če je bil ponudnik storitev že seznanjen z vsaj enim primerom poseganja v interese zadevne osebe zaradi prispevka prejemnika storitve in če je s tem izkazano tveganje drugih kršitev.

IV. Vprašanja za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

22. V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija) z odločbo z dne 25. oktobra 2017, ki je na Sodišče prispela 10. januarja 2018, prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali člen 15(1) Direktive [2000/31] v primeru ponudnika storitev spletnega gostovanja (*host provider*), ki ni nemudoma odstranil nezakonitih podatkov, na splošno nasprotuje obveznostim, navedenim v nadaljevanju, in sicer, da bi moral poleg teh nezakonitih podatkov v smislu člena 14(1)(a) te direktive odstraniti tudi druge dobesedno enake podatke:

- (a) po vsem svetu?
- (b) v konkretni državi članici?
- (c) konkretnega prejemnika storitve po vsem svetu?
- (d) konkretnega prejemnika storitve v konkretni državi članici?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen: ali to v vsakem od primerov velja tudi za podatke z enakovredno vsebino?

3. Ali to velja tudi za podatke z enakovredno vsebino od trenutka, ko je bil upravljavec seznanjen s to okoliščino?“

23. Pisna stališča so predložile tožeča stranka, družba Facebook Ireland, avstrijska, latvijska, portugalska in finska vlada ter Evropska komisija. Iste stranke, razen portugalske vlade, so bile zastopane na obravnavi, ki je potekala 13. februarja 2019.

V. Analiza

A. Prvo in drugo vprašanje za predhodno odločanje

24. Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba preučiti skupaj, Sodišču predlaga, naj določi materialno in osebno področje uporabe obveznosti nadzora, ki se lahko v okviru odredbe naloži ponudniku storitve informacijske družbe, da ta shranjuje podatke, ki jih zagotovi prejemnik te storitve (ponudnik storitev spletnega gostovanja), ne da bi bila s tem naložena splošna obveznost nadzora, ki je s členom 15(1) Direktive 2000/31 prepovedana.

25. Res je, da se ti prvi vprašanji nanašata na odstranitev podatkov, ki se razširjajo prek spletne platforme za družbeno omrežje, in ne na njihov nadzor ali filtriranje. Vendar je treba ugotoviti, da so platforme za družbena omrežja mediji, katerih vsebine večinoma ne ustvarjajo njihove družbe ustanoviteljice in upravljavke, temveč njihovi uporabniki. Poleg tega je ta vsebina predmet stalne izmenjave med uporabniki, ki jo pri tem reproducirajo in spreminjajo.

26. Da bi lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja odstranil podatke, ki se razširja prek take platforme, ali onemogočil dostop do njega ne glede na avtorja in vsebino tega podatka, mora najprej identificirati ta podatek med tistimi, ki so shranjeni na njegovih strežnikih. Za to mora tako ali drugače te podatke nadzorovati ali filtrirati. V skladu s členom 15(1) Direktive 2000/31, na katerega se nanašajo predhodna vprašanja, pa država članica ponudniku storitev spletnega gostovanja ne more naložiti splošne obveznosti nadzora. Vse to pomeni, da se predložitveno sodišče s prvima vprašanjema v bistvu sprašuje o osebnem in materialnem področju uporabe take obveznosti, ki je skladno z zahtevami Direktive 2000/31.

27. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem Sodišču predlaga tudi, naj pojasni, ali je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan, da po vsem svetu odstrani podatke, ki se razširjajo prek platforme za družbeno omrežje.

28. Da bi odgovoril na ti vprašanji, bom na prvem mestu na eni strani preučil sistem iz Direktive 2000/31, ki se uporablja za družbo Facebook Ireland kot ponudnico storitev spletnega gostovanja, in na drugi strani posledice njene opredelitve kot take ponudnice v zvezi z odredbami, naslovljenimi na to ponudnico. Na drugem mestu bom analiziral zahteve prava Unije glede materialnega in osebnega področja uporabe obveznosti nadzora, ki se lahko naloži ponudniku storitev spletnega gostovanja v okviru odredbe, ne da bi to pomenilo naložitev splošne obveznosti nadzora. Nazadnje, na tretjem mestu bom preučil vprašanje ozemeljskega področja uporabe obveznosti odstranitve.

1. Odredbe, naslovljene na ponudnike storitev spletnega gostovanja, z vidika Direktive 2000/31

29. Treba je spomniti, da mora biti za to, da bi shranjevanje, ki ga izvaja ponudnik storitve informacijske družbe, spadalo na področje uporabe člena 14 Direktive 2000/31, ravnanje tega ponudnika omejeno na ravnanje „posrednega ponudnika storitev“ v pomenu, ki ga je zakonodajalec določil v okviru oddelka 4 navedene direktive. Poleg tega je v skladu z uvodno izjavo 42 navedene direktive njegovo ravnanje popolnoma tehnično, samodejno in pasivno, kar pomeni, da ne pozna in ne nadzoruje podatkov, ki jih shranjuje, ter da mora biti njegova vloga nevtralna.³

30. Sodišče je že imelo priložnost pojasniti, da je upravljavec platforme za družbeno omrežje, ki na svojih strežnikih shranjuje informacije, ki jih v zvezi s svojimi profili dajo uporabniki te platforme, ponudnik storitev gostovanja v smislu člena 14 Direktive 2000/31.⁴ Ne glede na morebitne dvome v zvezi s tem iz predloga za sprejetje predhodne odločbe izhaja, da za predložitveno sodišče ni sporno, da je družba Facebook Ireland ponudnica storitev spletnega gostovanja, katere ravnanje je omejeno na ravnanje posrednega ponudnika storitev.

31. V skladu z Direktivo 2000/31 ima ponudnik storitev spletnega gostovanja, čigar ravnanje je omejeno na ravnanje posrednega ponudnika storitev, relativno imuniteto glede odgovornosti za podatke, ki jih shranjuje. Ta imuniteta se namreč odobri le, če tak ponudnik ni vedel za nezakonitost shranjenih podatkov ali dejavnosti, ki se opravlja s temi podatki, in če, ko je opozorjen na to nezakonitost, nemudoma ukrepa in odstrani zadevne podatke ali onemogoči dostop do njih. Če pa ta ponudnik teh pogojev ne izpolnjuje oziroma če je vedel za nezakonitost shranjenih podatkov, vendar ni ukrepal, da bi jih odstranil ali onemogočil dostop do njih, Direktiva 2000/31 ne nasprotuje temu, da se lahko šteje za posredno odgovornega za te podatke.⁵

3 Glej zlasti sodbo z dne 23. marca 2010, Google France in Google (od C-236/08 do C-238/08, EU:C:2010:159, točki 112 in 113).

4 Glej sodbo z dne 16. februarja 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, točka 27).

5 Glej člen 14 Direktive 2000/31. Glej tudi moje sklepne predloge v zadevi Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:99, točki 67 in 68).

32. Poleg tega iz člena 14(3) Direktive 2000/31 izhaja, da imuniteta, odobrena posrednemu ponudniku storitev, ne preprečuje tega, da bi sodišče ali upravni organ v skladu s pravnimi sistemi držav članic zahteval, naj ta ponudnik ustavi ali prepreči kršitev. Iz navedene določbe izhaja, da je lahko posredni ponudnik storitev naslovnik odredb, čeprav v skladu s pogoji iz člena 14(1) navedene direktive ta ponudnik sam ni odgovoren za podatke, shranjene na njegovih strežnikih.⁶

33. Pogoji in posebna pravila za take odredbe, ki se nanašajo na posredne ponudnike storitev, spadajo na področje nacionalnega prava⁷. Vendar je treba pri pravilih, ki jih določijo države članice, upoštevati zahteve prava Unije, zlasti Direktive 2000/31.

34. Vse to izraža voljo zakonodajalca Unije, da z navedeno direktivo uravnoteži različne interese ponudnikov storitev spletnega gostovanja, katerih ravnanje je omejeno na ravnanje posrednega ponudnika storitev, uporabnikov njihovih storitev in oseb, oškodovanih zaradi kakršne koli kršitve, storjene pri uporabi teh storitev. Zato morajo države članice ob uporabi ukrepov za prenos Direktive 2000/31 ne le upoštevati zahteve navedene direktive, temveč tudi zagotoviti, da se ne oprejo na tako razlago, ki bi bila v nasprotju z zadevnimi temeljnimi pravicami ali z drugimi splošnimi načeli prava Unije, kot je načelo sorazmernosti.⁸

2. Zahteve glede osebnega in materialnega področja uporabe obveznosti nadzora

a) Prepoved splošne obveznosti nadzora

35. Treba je ugotoviti, da člen 15(1) Direktive 2000/31 državam članicam med drugim prepoveduje, da bi ponudnikom storitev, katerih dejavnost je shranjevanje podatkov, naložile splošno obveznost nadzora podatkov, ki jih shranjujejo, ali obveznost dejavnega raziskovanja dejstev ali okoliščin, na podlagi katerih se domneva, da gre za nezakonito dejavnost. Poleg tega iz sodne prakse izhaja, da ta določba med drugim nasprotuje temu, da bi bil ponudnik storitev spletnega gostovanja, čigar ravnanje je omejeno na ravnanje posrednega ponudnika storitev, obvezan, da nadzoruje vse⁹ ali skoraj vse¹⁰ podatke vseh uporabnikov svojih storitev, da bi preprečil kakršno koli prihodnjo kršitev.

36. Če bi lahko država članica v nasprotju z navedeno določbo v okviru odredbe ponudniku storitev spletnega gostovanja naložila splošno obveznost nadzora, ni izključeno, da bi ta tvegala izgubo statusa posrednega ponudnika storitev in imunitete, ki se navezuje na ta status. Vloga ponudnika storitev spletnega gostovanja, ki izvaja splošni nadzor, namreč ne bi bila več nevtralna. Dejavnost ponudnika storitev spletnega gostovanja ne bi ohranila tehnične, samodejne in pasivne narave, kar bi pomenilo, da bi navedeni ponudnik poznal shranjene podatke in izvajal nadzor nad njimi.

37. Poleg tega bi lahko bil ponudnik storitev spletnega gostovanja, ki bi izvajal splošni nadzor, tudi če tega tveganja ne bi bilo, načeloma odgovoren za kakršno koli nezakonito dejavnost ali podatek, ne da bi bili pogoji iz člena 14(1)(a) in (b) navedene direktive dejansko izpolnjeni.

6 Glej sodbo z dne 7. avgusta 2018, SNB-REACT (C-521/17, EU:C:2018:639, točka 51). Glej tudi v tem smislu Lodder, A. R., Polter, P., „ISP blocking and filtering: on the shallow justifications in case law regarding effectiveness of measures“, *European Journal of Law and Technology*, 2017, zvezek 8, št. 2, str. 5.

7 Glej moje sklepne predloge v zadevi Mc Fadden (C-484/14, EU:C:2016:170). Glej tudi Husovec, M., *Injunctions Against Intermediaries in the European Union. Accountable But Not Liable?*, Cambridge University Press, Cambridge, 2017, str. 57 in 58.

8 Glej v tem smislu v zvezi s spoštovanjem temeljnih pravic in načela sorazmernosti sodbo z dne 29. januarja 2008, Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54, točka 68).

9 Glej sodbi z dne 12. julija 2011, L'Oréal in drugi (C-324/09, EU:C:2011:474, točki 139 in 144), ter z dne 24. novembra 2011, Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771, točki 36 in 40).

10 Glej sodbo z dne 16. februarja 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, točki 37 in 38).

38. Res je, da člen 14(1)(a) Direktive 2000/31 za odgovornost posrednega ponudnika storitev kot pogoj določa dejansko seznanjenost z nezakonito dejavnostjo ali podatkom. Vendar bi se lahko ob upoštevanju splošne obveznosti nadzora štelo, da je posredni ponudnik storitev po uradni dolžnosti seznanjen z nezakonitostjo kakršne koli dejavnosti ali podatka, in ta ponudnik bi moral take podatke odstraniti ali onemogočiti dostop do njih, ne da bi vedel za njihovo nezakonito vsebino.¹¹ Posledično bi bila logika relativne imunitete glede odgovornosti za podatke, ki jih shranjuje posredni ponudnik storitev, sistematično ovržena, s čimer bi bil ogrožen polni učinek člena 14(1) Direktive 2000/31.

39. Skratka, vloga ponudnika storitev spletnega gostovanja, ki bi izvajal tak splošni nadzor, ne bi bila več nevtralna, ker dejavnost ponudnika storitev spletnega gostovanja ne bi ohranila tehnične, samodejne in pasivne narave, kar bi pomenilo, da bi navedeni ponudnik poznal shranjene podatke in izvajal nadzor nad njimi. Zato se lahko člen 14 Direktive 2000/31 zaradi izvajanja splošne obveznosti nadzora, ki bi bila naložena ponudniku storitev spletnega gostovanja v okviru odredbe, dovoljene *a priori* v skladu s členom 14(3) Direktive 2000/31, ne bi več uporabljal za tega ponudnika.

40. Na podlagi člena 14(3) v povezavi s členom 15(1) Direktive 2000/31 torej sklepam, da obveznost, naložena posrednemu ponudniku storitev v okviru odredbe, ne sme pomeniti, da glede na vse ali skoraj vse shranjene podatke vloga tega posrednega ponudnika storitev ne bi bila več nevtralna v smislu, opisanem v prejšnji točki.

b) Obveznost nadzora v posebnem primeru

41. Kot je navedeno v uvodni izjavi 47 Direktive 2000/31, se prepoved naložitve splošnih obveznosti iz člena 15(1) navedene direktive ne nanaša na obveznosti nadzora *v posebnih primerih*. Iz besedila člena 14(3) Direktive 2000/31 namreč izhaja, da je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan *preprečiti* kršitev, kar, kot trdi Komisija, razumljivo pomeni določeno obliko nadzora v prihodnosti, ne da bi se ta nadzor spremenil v splošno obveznost nadzora.¹² Člen 18 navedene direktive poleg tega določa, da države članice zagotovijo, da sodno varstvo, ki je predvideno v nacionalnem pravu glede dejavnosti storitev informacijske družbe, omogoča hitro sprejetje ukrepov, ki so med drugim namenjeni *preprečitvi nadaljnega oškodovanja* zadevnih interesov.

42. Poleg tega iz sodbe L'Oréal in drugi¹³ izhaja, da je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan sprejeti ukrepe, ki prispevajo k preprečevanju *nadaljnjih kršitev* iste vrste s strani istega prejelnika storitev.

43. V navedeni sodbi Sodišče ni razlagalo izključno določb Direktive 2000/31, temveč tudi določbe Direktive 2004/48/ES.¹⁴ Pri tem je Sodišče opredelilo obveznost nadzora v skladu z zahtevami iz navedenih direktiv ob razlikovanju obveznosti, ki jo prepoveduje člen 15(1) Direktive 2000/31, in sicer *dejavnega nadzora vseh oziroma skoraj vseh podatkov* za preprečevanje kakršne koli prihodnje kršitve.¹⁵ Ne glede na posebne okoliščine sodbe L'Oréal in drugi¹⁶ ter sklicevanja na Direktivo 2004/48 so ugotovitve iz navedene sodbe v zvezi z obveznostmi ponudnikov storitev spletnega gostovanja v skladu s pravom Unije, glede na to, ali je njihova narava splošna ali ne, splošne in jih je zato po mojem mnenju mogoče prenesti na obravnavani primer.

11 Glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca N. Jääskinena v zadevi L'Oréal in drugi (C-324/09, EU:C:2010:757, točka 143).

12 Glej v tem smislu tudi Rosati, E., *Copyright and the Court of Justice of the European Union*, Oxford University Press, Oxford, 2019, str. 158.

13 Sodba z dne 12. julija 2011 (C-324/09, EU:C:2011:474, točka 144).

14 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 2, str. 32).

15 Sodba z dne 12. julija 2011, L'Oréal in drugi (C-324/09, EU:C:2011:474, točki 139 in 144).

16 Sodba z dne 12. julija 2011 (C-324/09, EU:C:2011:474).

44. Zato je ponudnik storitev spletnega gostovanja za preprečitev kakršne koli prihodnje kršitve v okviru odredbe lahko obvezan odstraniti nezakonite podatke, ki ob sprejetju navedene odredbe še niso bili razširjeni, ne da bi bil ponovno in ločeno od prvotne zahteve za odstranitev seznanjen z razširitvijo teh podatkov.

45. Da pa ne bi prišlo do naložitve splošne obveznosti, je treba pri obveznosti nadzora – kot se zdi, da izhaja iz sodbe L'Oréal in drugi¹⁷ – izpolnjevati dodatne zahteve, in sicer se mora ta nadzor nanašati na kršitve *iste vrste istega prejemnika storitev istih pravic*, v obravnavanem primeru blagovnih znamk.

46. Iz tega torej sklepam, da dejavni nadzor ni nezdružljiv z Direktivo 2000/31, v nasprotju z dejavnim nadzorom, ki ni usmerjen v posebni primer kršitve.

47. Podobno sem v svojih sklepnih predlogih v zadevi Mc Fadden¹⁸ v zvezi s ponudnikom dostopa do komunikacijskega omrežja v smislu člena 12 Direktive 2000/31 – pri čemer sem se oprl na pripravljalne dokumente za Direktivo 2000/31 – navedel, da mora biti za to, da bi se obveznost lahko štela za obveznost, ki se nanaša na *poseben primer*, ta med drugim omejena glede na *predmet* in *trajanje* nadzora.

48. Zdi se mi, da je mogoče te splošne in abstraktne zahteve prenesti na okoliščine, kot so tiste v postopku v glavni stvari, čeprav sta pri uporabi – po analogiji – ugotovitev glede obveznosti nadzora v zvezi s ponudniki dostopa do komunikacijskega omrežja, kot je internet, za ponudnike, kot je družba Facebook Ireland, vlogi, ki ju opravljajo ti posredni ponudniki storitev, različni. Pri ponudniku storitev spletnega gostovanja, kot je družba Facebook Ireland, se na primer zdi, da vsebine platforme predstavljajo vse shranjene podatke, medtem ko pri ponudniku dostopa do interneta te vsebine predstavljajo samo majhen del prenesenih podatkov. Zato se narava in intenzivnost vključenosti takega ponudnika storitev spletnega gostovanja pri obdelavi digitalnih vsebin znatno razlikujeta od narave in intenzivnosti vključenosti ponudnika dostopa do interneta. Kot ugotavlja Komisija, je ponudnik storitev spletnega gostovanja v boljšem položaju kot ponudnik dostopa, da lahko sprejme ukrepe za iskanje in odstranitev nezakonitih podatkov.

49. Poleg tega je zahteva glede časovne omejitve obveznosti nadzora ponovljena v več sodbah Sodišča.¹⁹ Čeprav iz sodne prakse izhaja, da se časovna omejitev obveznosti, naložene v okviru odredbe, nanaša bolj na problematiko splošnih načel prava Unije,²⁰ menim, da bi bila stalna obveznost nadzora težko združljiva s konceptom obveznosti v posebnih primerih v smislu člena 47 Direktive 2000/31.

50. Zato bi bilo treba predvideti ciljno usmerjenost obveznosti nadzora ob upoštevanju trajanja takega nadzora ter pojasnil glede narave zadevnih kršitev, njihovega povzročitelja in njihovega predmeta. Vsi ti elementi so medsebojno odvisni in povezani. Treba jih je torej celovito oceniti, da se lahko odgovori na to, ali se v odredbi upošteva prepoved iz člena 15(1) Direktive 2000/31.

17 Sodba z dne 12. julija 2011, L'Oréal in drugi (C-324/09, EU:C:2011:474, točki 141 in 144).

18 C-484/14, EU:C:2016:170, točka 132.

19 Natančneje, Sodišče je v sodbi z dne 12. julija 2011, L'Oréal in drugi (C-324/09, EU:C:2011:474, točka 140), navedlo, da predmet ali posledica odredbe, katere namen je preprečiti morebitne kršitve znamk v okviru storitve informacijske družbe, in sicer spletnega trga, ne more biti uvedba splošne in *trajne* prepovedi prodaje proizvodov, zaščiteneh s temi znamkami. Podobno je Sodišče v sodbi z dne 16. februarja 2012, SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, točka 45), ugotovilo, da pravo Unije med drugim nasprotuje temu, da bi bila obveznost nadzora, naložena v okviru odredbe, naslovljena na ponudnika storitev, *časovno neomejena*.

20 Ta pristop je uporabil generalni pravobranilec N. Jääskinen v sklepnih predlogih v zadevi L'Oréal in drugi (C-324/09, EU:C:2010:757, točka 181), na te pa so po mojem mnenju znatno oprti zadevni deli sodbe, ki jo je Sodišče izdalo v navedeni zadevi.

c) Vmesni predlog

51. Če povzamem ta del analize, na prvem mestu iz člena 14(3) v povezavi s členom 15(1) Direktive 2000/31 izhaja, da obveznost, naložena posrednemu ponudniku storitev v okviru odredbe, ne sme pomeniti, da glede na vse ali skoraj vse shranjene podatke vloga tega posrednega ponudnika storitev ne bi bila več tehnična, samodejna in pasivna, kar bi pomenilo, da zadevni ponudnik spletnega gostovanja pozna in nadzoruje te podatke.²¹

52. Na drugem mestu dejavni nadzor ni nezdržljiv z Direktivo 2000/31, v nasprotju z dejavnim nadzorom, ki ni usmerjen v posebni primer kršitve.²²

53. Na tretjem mestu bi bilo treba predvideti ciljno usmerjenost obveznosti nadzora ob upoštevanju trajanja takega nadzora ter pojasnil glede narave zadevnih kršitev, njihovega avtorja in njihovega predmeta.²³

54. Glede na te ugotovitve je treba obravnavati osebno in materialno področje uporabe obveznosti nadzora ponudnika storitev, ki upravlja platformo za družbeno omrežje. V obravnavanem primeru gre za iskanje in identifikacijo – med shranjenimi vsebinami – podatkov, ki so dobesedno enaki tistemu, ki ga je za nezakonitega označilo sodišče, pri katerem je bila vložena tožba, ter iskanje podatkov, ki so temu enakovredni.

d) Uporaba v obravnavanem primeru

1) Podatki, dobesedno enaki tistemu, ki je bil označen za nezakonitega

55. Razen družbe Facebook Ireland vse zadevne osebe trdijo, da mora obstajati možnost, da se ponudniku storitev spletnega gostovanja odredi, naj odstrani izjave, ki so dobesedno enake tisti, ki je bila označena za nezakonito in ki jih objavi isti uporabnik, ali onemogoči dostop do njih. Tožeča stranka, avstrijska in latvijska vlada ter Komisija v bistvu menijo, da velja enako za tiste, ki jih objavijo drugi uporabniki.

56. Iz predložitvene odločbe izhaja, da se po mnenju drugostopenjskega sodišča navedba „dobesedno enaki podatki“ nanaša na objave fotografij tožeče stranke, *opremljenih z enakim besedilom*. V tem smislu predložitveno sodišče pojasnjuje, da se njegovi dvomi nanašajo zlasti na to, ali se lahko odredba proti družbi Facebook Ireland razširi na *izjave (spremnna sporočila), katerih besedilo je dobesedno enako*, in izjave z enakovredno vsebino. To navedbo „dobesedno enakih podatkov“ torej razumem v tem smislu, da ima predložitveno sodišče v mislih ročne in natančne reprodukcije podatka, ki ga je označilo za nezakonitega, ter, kot je navedla avstrijska vlada, avtomatizirane reprodukcije, izvedene s funkcijo „deli“.

57. V zvezi s tem menim, da je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja, ki upravlja platformo za družbeno omrežje, obvezan, da zaradi izvajanja odredbe, ki jo izda sodišče države članice, poišče in identificira vse podatke, ki so dobesedno enaki tistemu, ki ga je navedeno sodišče označilo za nezakonitega.

²¹ Glej točko 39 teh sklepnih predlogov.

²² Glej točko 46 teh sklepnih predlogov.

²³ Glej točko 50 teh sklepnih predlogov.

58. Kot namreč izhaja iz moje analize, je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan, da prepreči kakršno koli nadaljnjo kršitev iste vrste in istega prejemnika storitve informacijske družbe.²⁴ V takem primeru gre za poseben primer konkretno identificirane kršitve, tako da obveznost, da se med podatki, ki jih zagotovi isti uporabnik, identificirajo podatki, ki so dobesedno enaki tistemu, ki je označen za nezakonitega, ne pomeni splošne obveznosti nadzora.

59. Po mojem mnenju velja enako za podatke, ki so dobesedno enaki tistemu, ki je bil označen za nezakonitega, in ki jih razširjajo drugi uporabniki. Zavedam se, da to sklepanje vodi do tega, da osebno področje uporabe obveznosti nadzora vključuje vse uporabnike in s tem vse podatke, razširjene prek platforme.

60. Kljub temu je obveznost iskati in identificirati podatke, dobesedno enake tistemu, ki ga je sodišče, pri katerem je bila vložena tožba, označilo za nezakonitega, še vedno ciljno usmerjena na poseben primer kršitve. Poleg tega gre v obravnavanem primeru za obveznost, naloženo v okviru začasne odredbe, ki učinkuje do dokončnega zaključka postopka. Taka obveznost, naložena ponudniku storitev spletnega gostovanja, je torej že po svoji naravi časovno omejena.

61. Poleg tega se mi zdi, da je mogoče reprodukcijo iste vsebine, ki jo objavi kateri koli uporabnik platforme za družbeno omrežje, praviloma odkriti z uporabo računalniških orodij, in to ne da bi bil ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan uporabiti dejavno in nesamodejno filtriranje vseh podatkov, razširjenih prek njegove platforme.

62. Poleg tega se z naložitvijo iskanja in identifikacije vseh podatkov, dobesedno enakih tistemu, ki je bil označen za nezakonitega, zagotovi pravično ravnotežje med zadevnimi temeljnimi pravicami.

63. Najprej, za iskanje in identifikacijo podatkov, dobesedno enakih tistemu, ki ga je sodišče, pri katerem je bila vložena tožba, označilo za nezakonitega, niso potrebna najnaprednejša tehnična sredstva, ki bi lahko pomenila dodaten strošek. Zato se zdi, da taka obveznost ne pomeni hudega poseganja v svobodo gospodarske pobude, ki jo ima ponudnik storitev spletnega gostovanja, ki upravlja platformo za družbeno omrežje, kot je družba Facebook Ireland, v skladu s členom 16 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina).

64. Dalje, ob upoštevanju preproste reprodukcije podatkov v okolju interneta se zdita iskanje in identifikacija podatkov, dobesedno enakih tistemu, ki je bil označen za nezakonitega, potrebna za zagotovitev učinkovitega varstva zasebnosti in osebnostnih pravic.

65. Nazadnje, s tako obveznostjo se upošteva temeljna pravica uporabnikov interneta do svobode izražanja in obveščanja, zagotovljena v členu 11 Listine, ker varstva te svobode ni treba nujno zagotoviti absolutno, temveč ga je treba uravnotežiti z varstvom drugih temeljnih pravic. Podatki, dobesedno enaki tistemu, ki je bil označen za nezakonitega, pomenijo *a priori* in praviloma ponovitve kršitve, ki je bila konkretno označena za nezakonito. Te ponovitve bi morale biti kvalificirane enako, vendar pa bi morale biti mogoče to kvalifikacijo niansirati zlasti glede na okoliščine domnevno nezakonite izjave. Pri tem je treba poudariti, da tretje osebe, na katere lahko odredbe vplivajo posredno, niso stranke v postopkih, v katerih so te odredbe izdane. Zlasti zaradi tega razloga je treba zagotoviti možnost, da te tretje osebe na sodišču izpodbijajo izvedbene ukrepe, ki jih sprejme ponudnik storitev spletnega gostovanja na podlagi odredbe,²⁵ ta možnost pa ne sme biti pogojena s tem, da imajo status stranke v glavnem postopku.²⁶

²⁴ Glej točki 42 in 45 teh sklepnih predlogov.

²⁵ Glej po analogiji sodbo z dne 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, točka 57).

²⁶ Glej po analogiji sodbi z dne 25. maja 2016, Meroni (C-559/14, EU:C:2016:349, točki 49 in 50), ter z dne 21. decembra 2016, Biuro podróży „Partner” (C-119/15, EU:C:2016:987, točka 40). Glede problematike načela učinkovitega sodnega varstva v zvezi s tretjimi osebami glej tudi Kaléda, S. L., „The Role of the Principle of Effective Judicial Protection in Relation to Website Blocking Injunctions”, *Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law*, 2017, str. 222 in 223.

2) Enakovredni podatki

66. Tožeča stranka v zvezi z materialnim področjem uporabe obveznosti nadzora trdi, da je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan odstraniti izjave z vsebino, enakovredno tisti, opredeljeni za nezakonito, ki jih objavi isti uporabnik. Avstrijska vlada in Komisija pa menita, da je možnost naložitve take obveznosti odvisna od rezultata uravnoteženja zadevnih interesov. Samo tožeča stranka meni, da je mogoče ponudniku storitev spletnega gostovanja naložiti, naj odstrani izjave z vsebino, enakovredno tisti, označeni za nezakonito, ki jih objavijo drugi uporabniki.

67. Zaradi sklicevanja na „enakovredne podatke“ ali podatke „z enakovredno vsebino“ nastanejo težave pri razlagi, ker predložitveno sodišče ne pojasni pomena teh izrazov. Kljub temu je mogoče iz predložitvene odločbe sklepati, da se sklicevanje na podatke „z enakovredno vsebino“ nanaša na podatke, ki se *komajda razlikujejo* od prvotnega podatka, ali primere, v katerih *ostane sporočilo v bistvu nespremenjeno*. Te navedbe razumem v tem smislu, da reprodukcija podatka, označenega za nezakonitega, ki vsebuje tipkarsko napako ali ima drugačno skladnjo ali ločila, pomeni „enakovreden podatek“. Vendar ni razvidno, ali enakovrednost, na katero se nanaša drugo vprašanje, ne presega takih primerov.

68. Iz sodbe L'Oréal in drugi²⁷ sicer izhaja, da je lahko ponudnik storitev informacijske družbe obvezan sprejeti ukrepe, ki prispevajo k preprečevanju *nadaljnjih kršitev iste vrste* istih pravic.

69. Vendar se je treba zavedati dejanskih okoliščin, v katerih se je razvila upoštevana sodna praksa, in sicer okoliščin kršitev pravice intelektualne lastnine. Take kršitve praviloma pomenijo razširjanje enake vsebine, kot je zaščiten, ali vsaj vsebine, ki je podobna zaščiteni, pri čemer je pri njenih morebitnih spremembah, ki jih je včasih težko ugotoviti, potrebno posebno posredovanje.

70. Nasprotno ni običajno, da bi bili pri dejanju obrekovanja ponovljeni točno enaki izrazi kot pri dejanju iste vrste. To deloma izhaja iz osebne narave načina izražanja misli. Poleg tega se v nasprotju s kršitvami pravice intelektualne lastnine z dejanji obrekovanja, ki so poznejša od prvotnega dejanja obrekovanja, reproducira bolj to, da se dajejo izjave, ki žalijo osebo, kot pa oblika prvotnega dejanja. Zato na področju obrekovanja zgolj sklicevanje na dejanja iste vrste ne more imeti iste vloge kot na področju kršitev pravice intelektualne lastnine.

71. Vsekakor lahko razlaga sklicevanja na „enakovredne podatke“ vpliva na področje uporabe obveznosti nadzora in uresničevanje zadevnih temeljnih pravic. Sodišče, ki v okviru odredbe odloča o odstranitvi „enakovrednih podatkov“, mora torej spoštovati načelo pravne varnosti in zagotoviti, da so učinki te odredbe jasni, natančni in predvidljivi. Pri tem mora navedeno sodišče uravnotežiti zadevne temeljne pravice in upoštevati načelo sorazmernosti.

72. Brez poseganja v te ugotovitve in ob ponovnem opiranjju na sodbo L'Oréal in drugi²⁸ menim, da je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja še toliko bolj obvezan identificirati podatke, enakovredne tistemu, označenemu za nezakonitega, ki jih razširja isti uporabnik. Vendar bi bilo treba temu uporabniku tudi v takem primeru zagotoviti možnost, da na sodišču izpodbija izvedbene ukrepe, ki jih sprejme ponudnik storitev spletnega gostovanja v okviru izvajanja odredbe.

73. Nasprotno pa bi bil za identifikacijo podatkov, enakovrednih tistemu, označenemu za nezakonitega, ki jih razširjajo drugi uporabniki, potreben nadzor vseh podatkov, razširjenih prek platforme za družbeno omrežje. Za razliko od podatkov, dobesedno enakih tistemu, ki je bil označen za nezakonitega, podatkov, enakovrednih temu podatku, ni mogoče identificirati, ne da bi ponudnik

²⁷ Sodba z dne 12. julija 2011 (C-324/09, EU:C:2011:474).

²⁸ Sodba z dne 12. julija 2011 (C-324/09, EU:C:2011:474).

storitev spletnega gostovanja uporabil izpopolnjene rešitve. Zato ne samo, da vloga ponudnika storitev, ki bi izvajal splošni nadzor, ne bi bila več nevtralna, ker ne bi bila več samo tehnična, samodejna in pasivna, temveč bi ta ponudnik storitev s tem, da bi izvajal obliko cenzure, postal dejaven urednik vsebin te platforme.

74. Poleg tega obveznost identifikacije podatkov, enakovrednih tistemu, označenemu za nezakonitega, ki jih razširja kateri koli uporabnik, ne bi zagotavljala pravičnega ravnotežja med varstvom zasebnosti in osebnostnih pravic, svobode gospodarske pobude ter svobode izražanja in obveščanja. Na eni strani bi bile za iskanje in identifikacijo takih podatkov potrebne drage rešitve, ki bi jih moral razviti in uvesti ponudnik storitev spletnega gostovanja. Na drugi strani bi izvajanje takih rešitev pomenilo cenzuro, tako da bi bila lahko svoboda izražanja in obveščanja sistematično omejena.

75. Ob upoštevanju zgoraj navedenega predlagam, naj se na prvo in drugo vprašanje v delu, v katerem se nanašata na osebno in materialno področje uporabe obveznosti nadzora, odgovori, da je treba člen 15(1) Direktive 2000/31 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da bi bil ponudnik storitev spletnega gostovanja, ki upravlja platformo za družbeno omrežje, v okviru odredbe obvezan, da med vsemi podatki, ki jih razširjajo uporabniki te platforme, išče in identificira podatke, dobesedno enake tistemu, ki ga je sodišče, ki je to odredbo izdalo, označilo za nezakonitega. V okviru take odredbe je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan iskati in identificirati podatke, enakovredne tistemu, označenemu za nezakonitega, samo med podatki, ki jih razširja uporabnik, ki je razširil ta podatek. Sodišče, ki odloča o odstranitvi takih enakovrednih podatkov, mora zagotoviti, da so učinki njegove odredbe jasni, natančni in predvidljivi. Pri tem mora uravnotežiti zadevne temeljne pravice in upoštevati načelo sorazmernosti.

3. Odstranitev po vsem svetu

a) Uvodne ugotovitve

76. Zdaj bom obravnaval pomisleke predložitvenega sodišča glede ozemeljskega področja uporabe obveznosti odstranitve. Ti se v bistvu nanašajo na to, ali je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan odstraniti vsebine, označene za nezakonite v skladu z nacionalnim pravom države članice, ne samo v tej državi članici, temveč tudi po vsem svetu.

77. Uvodoma, res je, da družba Facebook Ireland kot odvisna družba družbe Facebook, upravlja elektronsko platformo samo za uporabnike zunaj ZDA in Kanade. Vendar se zdi, da ta okoliščina ne izključuje odstranitve podatkov, razširjenih prek te platforme, po vsem svetu. Družba Facebook Ireland namreč ne nasprotuje temu, da je sposobna zagotoviti tako odstranitev po vsem svetu.

78. Kljub temu je treba ugotoviti, da zakonodajalec Unije ni harmoniziral materialnopravnih pravil o kršenju zasebnosti in osebnostnih pravic, vključno z obrekovanjem.²⁹ Poleg tega zaradi neobstoja soglasja na ravni Unije zakonodajalec Unije³⁰ niti ni harmoniziral kolizijskih pravil na tem področju.³¹ Za odločanje o tožbah zaradi obrekovanja vsako sodišče Evropske unije torej uporablja pravo, določeno za upoštevno v skladu z nacionalnimi kolizijskimi pravili.

²⁹ Glej Savin, A., *EU Internet law*, Elgar European Law, Cheltenham – Northampton, 2017, str. 130.

³⁰ Glej van Calster, G., *European Private International Law*, Hart Publishing, Oxford, Portland, 2016, str. od 248 do 251.

³¹ Glej člen 1(2) Uredbe (ES) št. 864/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o pravu, ki se uporablja za nepogodbene obveznosti (Rim II) (UL 2007, L 199, str. 40).

79. Položaj iz spora o glavni stvari je *a priori* drugačen od tistega, ki je bil izhodišče za mojo analizo v zvezi z ozemeljskim področjem uporabe odstranitve povezav s seznama rezultatov iskalnika v zadevi Google (Ozemeljska veljavnost odstranitve povezave),³² na katero se sklicujeta družba Facebook Ireland in latvijska vlada. Navedena zadeva se nanaša na Direktivo 95/46/ES,³³ ki na ravni Unije harmonizira določena materialnopravna pravila o varstvu podatkov. Zlasti zato, ker so pravila na tem področju harmonizirana, sem ugotovil, da bi moral biti ponudnik storitev obvezan odstraniti povezave s seznama zadetkov, ki se prikažejo po iskanju ne samo iz ene države članice, temveč tudi iz kraja, ki je v Uniji.³⁴ Vendar v sklepnih predlogih, ki sem jih predstavil v navedeni zadevi, nisem izključil, da lahko pride do položajev, v katerih je treba zaradi interesa Unije uporabiti določbe navedene direktive tudi zunaj ozemlja Unije.³⁵

80. Zato bi, kar zadeva obrekovanja, naložitev – v državi članici – obveznosti odstranitve določenih podatkov po vsem svetu za vse uporabnike elektronske platforme zaradi nezakonitosti teh podatkov, ugotovljene v skladu z upoštevnim pravom, pomenila, da bi imela ugotovitev njihove nezakonitosti učinke v drugih državah. Povedano drugače, ugotovitev nezakonitosti zadevnih podatkov bi se razširila na ozemlja teh drugih držav. Vendar ni izključeno, da bi se lahko ti podatki v skladu s pravom, določenim za upošteveno v skladu z nacionalnimi kolizijskimi pravili teh držav, šteli za zakonite.

81. Kot izhaja iz razprave med zadevnimi osebami, je na eni strani zadržanost, da bi odredbam pripisali take ekstrateritorialne učinke, skladna s stališčem družbe Facebook Ireland ter latvijske, portugalske in finske vlade. Na drugi strani se zdi, da imajo te zadevne osebe, razen portugalske vlade, pomisleke tudi glede ozemeljskega obsega pristojnosti sodišč države članice. V bistvu se zdi, da navedene zadevne osebe menijo, da sodišče države članice v okviru odredbe, naslovljene na ponudnika storitev spletnega gostovanja, ne more odločati o odstranitvi vsebin zunaj ozemlja te države članice. Treba je torej analizirati ti vprašanja, in sicer ozemeljsko področje uporabe obveznosti odstranitve in obseg pristojnosti sodišč države članice, pri čemer bom najprej obravnaval vprašanje pristojnosti, ki je praviloma pred vprašanjem temelja.

b) Ozemeljski obseg pristojnosti

82. Direktiva 2000/31 ne ureja pristojnosti za odločanje o odredbah. Vendar kot izhaja iz sodbe eDate Advertising in drugi,³⁶ ima v primeru domnevne kršitve osebnostnih pravic z vsebino, naloženo na spletnem mestu, oseba, ki se čuti oškodovano, možnost, da vloži tožbo na sodiščih držav članic, pristojnih v skladu z Uredbo (EU) št. 1215/2012.³⁷ Medtem ko kolizijska pravila glede obrekovanja niso harmonizirana na ravni Unije, je namreč pri pravilih o pristojnosti drugače.

83. V zvezi s tem je treba dodati, da se pravila o pristojnosti iz Uredbe št. 1215/2012 uporabljajo tudi za spore na področju odstranitve obrekovalnih vsebin, naloženih na splet.³⁸ Poleg tega ni pomembno, da v obravnavanem primeru taka zahteva ni usmerjena proti objavitelju vsebin, naloženih na splet, temveč proti ponudniku storitev spletnega gostovanja. Ob tem Sodišču ne bom predlagal, naj preoblikuje vprašanja za predhodno odločanje, ker imajo samo zadevne osebe pomisleke glede ozemeljskega obsega pristojnosti. Kljub temu želim navesti nekaj pripomb glede tega.

32 Tu se sklicujem na svoje sklepane predloge v zadevi Google (Ozemeljska veljavnost odstranitve povezave) (C-507/17, EU:C:2019:15).

33 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 15, str. 355).

34 Glej moje sklepane predloge v zadevi Google (Ozemeljska veljavnost odstranitve povezave) (C-507/17, EU:C:2019:15, točke 47, 55, 76 in 77).

35 Glej moje sklepane predloge v zadevi Google (Ozemeljska veljavnost odstranitve povezave) (C-507/17, EU:C:2019:15, točka 62).

36 Sodba z dne 25. oktobra 2011 (C-509/09 in C-161/10, EU:C:2011:685, točki 43 in 44).

37 Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 35, str. 1).

38 Sodba z dne 17. oktobra 2017, Bolagsupplysningen in Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766, točka 44).

84. V skladu s sodbo eDate Advertising in drugi³⁹ lahko oseba, ki se čuti oškodovano, med drugim vložiti sodbo na sodiščih države članice, v kateri je središče njenih interesov. Ta sodišča so pristojna za odločanje o vsej povzročeni škodi. Zdi se, da je v obravnavanem primeru sodišče, pri katerem je vložila tožbo tožeča stranka, sodišče v kraju, v katerem je središče njenih interesov.⁴⁰

85. Res je, da je Sodišče v sodbi eDate Advertising in drugi⁴¹ navedlo, da lahko oseba, ki se čuti oškodovano, glede na kraj nastanka škode v Uniji vložiti tožbo na sodišču za povrnitev te celotne škode. To bi sicer lahko navedlo k misli, da ozemeljski obseg pristojnosti navedenega sodišča ne vključuje dejstev, ki se nanašajo na ozemlja tretjih držav. Vendar ta ugotovitev bolj odraža dejstvo, da mora biti sodišče, da je pristojno v skladu z Uredbo št. 1215/2012 glede na kraj nastanka škode, sodišče države članice. Poleg tega je Sodišče, razen te ugotovitve, v navedeni sodbi večkrat navedlo, da je navedeno sodišče pristojno za odločanje o vsej škodi zaradi obrekovanja.⁴²

86. Iz tega sklepam, da lahko v nasprotju s trditvami družbe Facebook Ireland ter latvijske in finske vlade sodišče države članice načeloma odloča o odstranitvi vsebin zunaj ozemlja te države članice, ker je ozemeljski obseg njegove pristojnosti univerzalen.⁴³ Sodišču države članice je lahko preprečeno, da odloča o odstranitvi po vsem svetu, ne zaradi vprašanja pristojnosti, temveč potencialno zaradi vprašanja temelja.

87. Zdaj je treba analizirati vprašanje ekstraterritorialnih učinkov odredb, naslovljenih na ponudnike storitev spletnega gostovanja, ki je v obravnavanem primeru, kot sem navedel v točki 81 teh sklepnih predlogov, povzeto v vprašanju ozemeljskega področja uporabe obveznosti odstranitve.

c) Ozemeljsko področje uporabe obveznosti odstranitve

88. Najprej je treba ugotoviti, da – tako kot priznava finska vlada – člen 15(1) Direktive 2000/31 ne ureja ozemeljskih učinkov odredb, naslovljenih na ponudnike storitev informacijske družbe. Poleg tega ob pridržku izpolnjevanja zahtev, ki jih predpisuje Direktiva 2000/31, obveznosti odstranitve, naložene tem ponudnikom storitev v okviru odredb, spadajo na področje uporabe nacionalnega prava.

89. Dalje, ob neobstoju ureditve Unije na področju kršenja zasebnosti in osebnostnih pravic je težko utemeljiti ozemeljske učinke odredbe s sklicevanjem na varstvo temeljnih pravic iz členov 1, 7 in 8 Listine. Področje uporabe Listine namreč ustreza področju uporabe prava Unije, in ne obratno,⁴⁴ v obravnavanem primeru pa tožba tožeče stranke glede vsebine ne temelji na pravu Unije.

39 Sodba z dne 25. oktobra 2011 (C-509/09 in C-161/10, EU:C:2011:685, točka 48).

40 Zato kljub temu, da je predložitevno sodišče pozvano, naj odloči o začasni odredbi, ni treba obravnavati vprašanja glede posledic člena 35 Uredbe št. 1215/2012 za ozemeljski obseg pristojnosti in ozemeljsko področje uporabe obveznosti odstranitve, naložene v okviru odredbe.

41 Sodba z dne 25. oktobra 2011 (C-509/09 in C-161/10, EU:C:2011:685, točka 48).

42 Sodba z dne 25. oktobra 2011, eDate Advertising in drugi (C-509/09 in C-161/10, EU:C:2011:685, točke 48, 51 in 52). Glej tudi sodbo z dne 17. oktobra 2017, Bolagsupplysningen in Ilsjan (C-194/16, EU:C:2017:766, točki 38 in 47). Poleg tega lahko v skladu s pravnoteoretičnimi razlagami navedene sodbe sodišče kraja središča interesov kjer koli na svetu odloča o povzročeni škodi. Glej Mankowski, P., Magnus, U., in Mankowski, P. (ur.), Brussels I bis Regulation – Commentary, Otto Schmidt, Köln, 2016, čl. 7, točka 364. Enako velja za ozemeljski obseg splošne pristojnosti sodišča tožene stranke. Sodišče je v sodbi z dne 1. marca 2005, Owusu (C-281/02, EU:C:2005:120, točka 26), menilo, da se lahko Bruseljska konvencija (z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, C 299, str. 32)) uporablja, če imata tožeča in tožena stranka stalno prebivališče v državi članici, sporna dejstva pa so omejena na tretjo državo. Iz tega sklepam, da je v takem primeru sodišče dolžnika pristojno za odločanje o takih spornih dejstvih. Glej tudi Van Calster, G., Luks, C., Extraterritoriality and private international law, Recht in beweging – 19de VRG Alumnidag 2012, MAKLU, Antwerpen – Apeldoorn, 2012, str. 132.

43 Gre torej za pristojnost, imenovano „globalna“ ali „splošna“. Glej Larsen, T. B., „The extent of jurisdiction under the forum delicti rule in European trademark litigation“, *Journal of Private International Law*, 2018, zvezek 14, št. 3, str. 550 in 551.

44 Glej sodbo z dne 26. februarja 2013, Åkerberg Fransson (C-617/10, EU:C:2013:105, točka 19). Glej tudi moje sklepne predloge v zadevi Google (Ozemeljska veljavnost odstranitve povezave) (C-507/17, EU:C:2019:15, točka 55).

90. V zvezi s tem je treba ugotoviti, da se ne zdi, da bi se tožeča stranka sklicevala na pravice na področju varstva osebnih podatkov in da družbi Facebook Ireland ne očita, da je „izvedla“ nezakonito obdelavo njenih podatkov, saj njen predlog temelji na splošnih določbah civilnega prava. Poleg tega se predložitveno sodišče ne sklicuje na pravne instrumente prava Unije, ki so upoštevni na tem področju. Sklicuje se le na Direktivo 2000/31. Iz člena 1(5)(b) navedene direktive pa izhaja, da se ta ne uporablja za vprašanja v zvezi s storitvami informacijske družbe, ki jih urejajo direktive v zvezi z varstvom osebnih podatkov.

91. Nazadnje, čeprav je mogoče na podlagi Uredbe št. 1215/2012 priti do ugotovitev v zvezi z učinki odredb v državah članicah, take ugotovitve niso mogoče v zvezi z učinki zunaj Unije. Navedena uredba namreč ne določa, naj ima odredba, ki jo izda sodišče države članice, učinke tudi v tretjih državah. Poleg tega to, da je sodišče pristojno za odločanje o temelju na podlagi pravila o pristojnosti prava Unije, ne pomeni, da s tem uporablja samo materialnopravna pravila, ki spadajo na področje uporabe prava Unije in s tem Listine.

92. Zato bi bilo treba tako vprašanje ekstrateritorialnih učinkov odredbe, s katero je naložena odstranitev, kot vprašanje ozemeljskega področja uporabe take obveznosti analizirati ne z vidika prava Unije, temveč zlasti z vidika mednarodnega javnega in zasebnega prava, ki ni harmonizirano na ravni Unije.⁴⁵ Nikjer ni namreč navedeno, da bi lahko položaj, kakršen se obravnava v postopku v glavni stvari, spadal na področje uporabe prava Unije in posledično na področje pravil mednarodnega prava, ki vplivajo na razlago prava Unije.⁴⁶

93. Zato je treba v zvezi z ozemeljskim področjem uporabe obveznosti odstranitve, naložene ponudniku storitev spletnega gostovanja v okviru odredbe, šteti, da tega ne ureja ne člen 15(1) Direktive 2000/31 ne nobena druga določba te direktive in da zato navedena določba ne nasprotuje temu, da bi bil ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan odstraniti podatke, razširjene prek platforme za družbeno omrežje, po vsem svetu. Poleg tega navedenega ozemeljskega področja uporabe ne ureja niti pravo Unije, saj v obravnavanem primeru tožba tožeče stranke ne temelji na njem.

94. Zdaj pa bom zaradi izčrpnosti in za primer, da se Sodišče ne bi strinjalo z mojim predlogom, navedel nekaj dodatnih pripomb glede odstranitve podatkov, razširjenih prek platforme za družbeno omrežje, po vsem svetu.

95. V skladu z mednarodnim pravom ni izključeno, da ima lahko odredba tako imenovane „ekstrateritorialne“ učinke.⁴⁷ Kot sem navedel v točki 80 teh sklepnih predlogov, bi tak pristop pomenil, da bi bila ugotovitev o nezakonnosti zadevnih podatkov razširjena na ozemlje drugih držav članic, ne glede na zakonitost ali nezakonnost teh podatkov v skladu s pravom, ki je določeno kot upoštevno v skladu s kolizijskimi pravili teh držav članic.

96. Lahko bi trdili, da je Sodišče tak pristop že implicitno priznalo v sodbi *Bolagsupplysningen in Ilsjan*.⁴⁸ Res je, da sodišče v navedeni sodbi ni nikakor odločalo o pravu, ki se uporablja za predlog odstranitve vsebin, naloženih na splet. Vendar je Sodišče razsodilo, da je treba zaradi *vseprisotnosti vsebin, objavljenih na spletnem mestu, in načeloma splošne narave obsega njihovega razširjanja*

45 Kar zadeva ekstrateritorialne učinke sodnih odločb, je včasih težko začrtati ločnico med mednarodnim javnim in zasebnim pravom. Glej Maier, H. G., „Extraterritorial Jurisdiction at a Crossroads: An Intersection between Public and Private International Law“, *The American Journal of International Law*, zvezek 76, št. 2, str. 280, in Svantesson, D. J. B., *Solving the Internet Jurisdiction Puzzle*, Oxford University Press, Oxford, 2017, str. 40.

46 Glej v tem smislu sklep z dne 12. julija 2012, *Currà* in drugi (C-466/11, EU:C:2012:465, točka 19).

47 Glej Douglas, M., *Extraterritorial injunctions affecting the internet*, *Journal of Equity* 2018, zvezek 12, str. 48; Riordan, J., *The Liability of Internet Intermediaries*, Oxford University Press, Oxford, 2011, str. 418.

48 Sodba z dne 17. oktobra 2017 (C-194/16, EU:C:2017:766, točka 44).

zahtevkov za – med drugim – izbris takih vsebin uveljavljati pred sodiščem, pristojnim za odločanje o celotnem odškodninskem zahtevku. S tem bi po mojem mnenju navedeno sodišče uporabilo pravo ali prava, določena kot upoštevana v skladu s svojimi kolizijskimi pravili.⁴⁹ Ni mogoče izključiti, da bi sodišče države članice v tem okviru uporabilo eno samo pravo, določeno kot upošteveno.

97. Vendar če tako sodišče ne bi moglo odločiti o izbrisu vsebin, naloženih na splet, po vsem svetu, bi se pojavilo vprašanje, katero sodišče je ustrežnejše, da se izreče o takem izbrisu. V resnici bi se vsako sodišče spopadlo s težavami, opisanimi v prejšnji točki. Poleg tega, ali bi bilo treba od tožeče stranke zahtevati, naj kljub tem praktičnim težavam dokaže, da je podatek, označen za nezakonitega na podlagi prava, ki je bilo določeno kot upošteveno v skladu s kolizijskimi pravili države članice, v kateri je bila vložena tožba, nezakonit v skladu z vsemi sistemi prava, ki so potencialno upoštevní?

98. Tudi če se prizna, da ugotovitve v zvezi z ozemeljsko naravo varstva, ki izhajajo iz materialnopravnih pravil na področju kršenja zasebnosti in osebnostnih pravic, ne preprečujejo take zahteve, je treba vseeno upoštevati temeljne pravice, ki so priznane na svetovni ravni.

99. Kot sem navedel v drugačnem okviru, se namreč legitimni interes javnosti, da dostopa do informacije, vsekakor razlikuje od ene tretje države do druge glede na njen geografski položaj.⁵⁰ Zato bi, kar zadeva odstranitev po vsem svetu, obstajala nevarnost, da bi njeno izvajanje osebam s stalnim prebivališčem v drugih državah, kot je država sodišča, pri katerem je bila vložena tožba, preprečilo dostop do informacije.

100. Skratka, iz zgornjih ugotovitev izhaja, da lahko sodišče države članice teoretično odloča o odstranitvi podatkov, razširjenih prek interneta, po vsem svetu. Vendar bi moralo tako sodišče zaradi razlik med nacionalnimi pravnimi sistemi na eni strani ter varstvom zasebnosti in osebnostnih pravic, ki jih ti določajo, na drugi strani, in da bi se spoštovale splošno priznane temeljne pravice, prej nastopiti samoomejevalno. Ob upoštevanju mednarodne pravne kurtoazije,⁵¹ na katero se sklicuje portugalska vlada, bi moralo torej navedeno sodišče čim bolj omejiti ekstrateritorialne učinke svojih odredb na področju kršenja zasebnosti in osebnostnih pravic.⁵² Izvajanje obveznosti odstranitve ne bi smelo presegati tistega, kar je potrebno za doseg varstva oškodovane osebe. Namesto izbriisa vsebine bi lahko torej navedeno sodišče, če je to ustrezno, odredilo, naj se onemogoči dostop do teh podatkov z uporabo geoblokiranja.

101. Teh ugotovitev ne more izpodbiti trditev tožeče stranke, da je mogoče geoblokiranje nezakonitih podatkov z lahkoto zaobiti s posredniškim strežnikom ali na druge načine.

102. Če ponovim misel, navedeno v okviru položajev, ki spadajo na področje uporabe prava Unije: varstva zasebnosti in osebnostnih pravic ni treba nujno zagotoviti absolutno, temveč mora biti uravnoteženo z varstvom drugih temeljnih pravic.⁵³ Treba se je torej izogibati pretiranih ukrepov, s katerimi ne bi bilo poskrbljeno za pravično ravnotežje med različnimi temeljnimi pravicami.⁵⁴

49 Glej tudi v zvezi s posledicami te sodbe Lundstedt, L., „Putting Right Holders in the Centre: Bolagsupplysningen and Ilsjan (C-194/16): What Does It Mean for International Jurisdiction over Transborder Intellectual Property Infringement Disputes?“, *International Review of Intellectual Property and Competition Law*, 2018, zvezek 49, št. 9, str. 1030, in Svantesson, D. J. B., „European Union Claims of Jurisdiction over the Internet – an Analysis of Three Recent Key Developments“, *Journal of Intellectual Property, Information Technology and E-Commerce Law*, 2018, zvezek 9, št. 2, str. 122, točka 59.

50 Glej moje sklepne predloge v zadevi Google (Ozemeljska veljavnost odstranitve povezave) (C-507/17, EU:C:2019:15, točka 60).

51 Glej zlasti glede praktičnih posledic te mednarodne pravne kurtoazije Maier, H. G., *op. cit.*, str. 283.

52 Glej pravno teorijo, navedeno v opombi 47. Glej tudi – v okoliščinah, ki so precej drugačne od tistih v tej zadevi – Scott, J., „The New EU „Extraterritoriality““, *Common Market Law Review*, 2014, zvezek 51, št. 5, str. 1378.

53 Glej po analogiji, kar zadeva uravnoteženje pravice intelektualne lastnine ter pravice do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja iz člena 7 Listine, sodbo z dne 18. oktobra 2018, Bastei Lübbe (C-149/17, EU:C:2018:841, točke od 44 do 47). Glej tudi moje sklepne predloge v zadevi Bastei Lübbe (C-149/17, EU:C:2018:400, točke od 37 do 39).

54 Glej v tem smislu, kar zadeva varstvo intelektualne lastnine, sodbo z dne 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192, točke od 58 do 63). Glej tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca P. Cruza Villalóna v zadevi UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2013:781, točke od 99 do 101) in moje sklepne predloge v zadevi Stichting Brein (C-610/15, EU:C:2017:99, točke od 69 do 72).

103. Brez poseganja v zgornje dodatne pripombe v zvezi z ozemeljskim področjem uporabe obveznosti odstranitve še vedno zavzemam stališče, ki sem ga izrazil v točki 93 teh sklepnih predlogov.

B. Tretje vprašanje za predhodno odločanje

104. Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem želi izvedeti, ali člen 15 Direktive 2000/31 nasprotuje temu, da bi bila na ponudnika storitev spletnega gostovanja naslovljena odredba, s katero bi mu bila naložena obveznost, da s svoje platforme odstrani podatke, enakovredne tistemu, ki je bil ugotovljen za nezakonitega v okviru sodnega postopka, po tem, ko se s takimi podatki seznanijo.

105. Tožeča stranka ter avstrijska, latvijska, portugalska in finska vlada v bistvu menijo, da člen 15(1) Direktive 2000/31 ne preprečuje tega, da bi bilo ponudniku storitev spletnega gostovanja naloženo, naj odstrani podatke z vsebino, enakovredno tisti, ki je bila ugotovljena za nezakonito, ko se z njimi seznanijo. Glede na svojo analizo prvega vprašanja družba Facebook Ireland meni, da ni treba odgovoriti na tretje vprašanje.

106. Strinjam se z mnenjem, ki je v bistvu skupno tožeči stranki in vsem vladam.

107. Ker namreč obveznost odstranitve ne pomeni splošnega nadzora podatkov, ki jih shranjuje ponudnik storitev spletnega gostovanja, temveč izhaja iz seznanjenosti zaradi obvestila, ki ga pošlje zadevna oseba ali tretje osebe, ni kršena prepoved iz člena 15(1) Direktive 2000/31.

108. Zato predlagam, da se na tretje vprašanje za predhodno odločanje odgovori, da je treba člen 15(1) Direktive 2000/31 razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da bi bil ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan odstraniti podatke, enakovredne tistemu, ki je bil označen za nezakonitega, ker obveznost odstranitve ne pomeni splošnega nadzora shranjenih podatkov, temveč izhaja iz seznanjenosti zaradi obvestila, ki ga pošlje zadevna oseba ali tretje osebe ali drug vir.

VI. Predlog

109. Glede na vse zgoraj navedene ugotovitve Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je vložilo Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče, Avstrija), odgovori:

- (1) Člen 15(1) Direktive 2000/31/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da bi bil ponudnik storitev spletnega gostovanja, ki upravlja platformo za družbeno omrežje, v okviru odredbe obvezan, da med vsemi podatki, ki jih razširjajo uporabniki te platforme, poišče in identificira podatke, dobesedno enake tistemu, ki ga je sodišče, ki je to odredbo izdalo, označilo za nezakonitega. V okviru take odredbe je lahko ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan iskati in identificirati podatke, enakovredne tistemu, označenemu za nezakonitega, samo med podatki, ki jih razširja uporabnik, ki je razširil ta podatek. Sodišče, ki odloča o odstranitvi takih enakovrednih podatkov, mora zagotoviti, da so učinki njegove odredbe jasni, natančni in predvidljivi. Pri tem mora uravnotežiti zadevne temeljne pravice in upoštevati načelo sorazmernosti.
- (2) V zvezi z ozemeljskim področjem uporabe obveznosti odstranitve, naložene ponudniku storitev spletnega gostovanja v okviru odredbe, je treba šteti, da tega ne ureja ne člen 15(1) Direktive 2000/31 ne nobena druga določba te direktive in da zato navedena določba ne nasprotuje temu, da bi bil ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan odstraniti podatke, razširjene prek

platforme za družbeno omrežje, po vsem svetu. Poleg tega navedenega ozemeljskega področja uporabe ne ureja niti pravo Unije, saj v obravnavanem primeru tožba tožeče stranke ne temelji na njem.

- (3) Člen 15(1) Direktive 2000/31 je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da bi bil ponudnik storitev spletnega gostovanja obvezan odstraniti podatke, enakovredne tistemu, ki je bil označen za nezakonitega, ker obveznost odstranitve ne pomeni splošnega nadzora shranjenih podatkov, temveč izhaja iz seznanjenosti zaradi obvestila, ki ga pošlje zadevna oseba ali tretje osebe ali drug vir.